

2018-05-24
Fi2018/02150/DF

Finansdepartementet

Mottagare enligt *bilaga*

Uppdrag om ett säkert och effektivt elektroniskt informationsutbyte inom den offentliga sektorn

Regeringens beslut

Regeringen ger de myndigheter som anges i bilagan till beslutet i uppdrag att tillsammans lämna förslag som syftar till att skapa ökad säkerhet och effektivitet i samband med elektroniska informationsutbyten inom och med den offentliga sektorn, bl.a. genom en ökad standardisering.

Delredovisningar av hur arbetet fortlöper ska efter överenskommelse lämnas till Regeringskansliet (Finansdepartementet). Uppdraget ska slutredovisas till regeringen (Finansdepartementet) senast den 15 augusti 2019.

För 2018 får Bolagsverket, Domstolsverket, E-hälsomyndigheten, Försäkringskassan, Lantmäteriet och Skatteverket för uppdraget rekvirera högst 1 200 000 kronor vardera.

För 2019 får Bolagsverket, Domstolsverket, E-hälsomyndigheten, Försäkringskassan, Lantmäteriet och Skatteverket för uppdraget rekvirera högst 1 300 000 kronor vardera.

Kostnaderna ska belasta anslaget 1:18 Digitaliseringsmyndigheten under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, anslagspost 7 Nationell digital infrastruktur. Medlen utbetalas efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisition av medel för 2018 ska ha inkommit senast den 1 september 2018. Redovisning av använda medel för 2018, och återbetalning av ej utnyttjade medel för samma år, ska ske till Kammarkollegiet senast den 28 februari 2019, med kopia till Regeringskansliet (Finansdepartementet). Rekvisition av medel för 2019 ska ha inkommit senast

den 1 mars 2019. Redovisning av använda medel för 2019, och återbetalning av ej utnyttjade medel för samma år, ska ske till Kammarkollegiet senast den 1 november 2019, med kopia till Regeringskansliet (Finansdepartementet). Vid rekvisitionen, eventuell återbetalning och redovisningen ska hänvisning göras till detta beslut.

Bakgrund

Behovet av ett samlat grepp och en tydligare nationell styrning inom området digital infrastruktur har lyfts fram i flera rapporter och betänkanden, bl.a. i betänkandet digitalförvaltning.nu (SOU 2017:23). I betänkandet framhålls behoven av en förvaltningspolitik för en nationell digital infrastruktur och det lämnas förslag på en övergripande plan för att stärka digitaliseringen av den offentliga sektorn. Behoven och förslag till åtgärder inom området har redovisats i andra betänkanden, exempelvis Den osynliga infrastrukturen – om förbättrad samordning av offentlig IT-standardisering (SOU 2007:47) och Ett minskat och förenklat uppgiftslämnande för företagen (SOU 2013:80).

Sverige saknar flera av de förvaltningsgemensamma grundläggande komponenter och lösningar som finns i andra jämförbara länder (prop. 2017/18:1 utg.omr. 2 avsnitt 6.3.3 och 6.4). Bristen på en nationell digital infrastruktur har lett till många myndighetsspecifika lösningar, som skiljer sig från varandra, vilket i stor utsträckning har resulterat i en ineffektiv ordning för den offentliga sektorn som helhet. Regeringen avser därför att stärka styrningen och samordningen av den offentliga sektorns informationsförsörjning genom att tydliggöra ansvarsfördelningen och öka standardiseringen.

Statliga myndigheter, kommuner och landsting har hittills i huvudsak utvecklat lösningar för elektroniskt informationsutbyte utifrån sina egna verksamheters behov och förutsättningar. Bristen på samordning inom området har lett till att det i dag finns en mängd olika lösningar för elektroniskt informationsutbyte, vilka ibland löser samma behov men på olika sätt. Detta leder många gånger till ineffektivitet vid digital samverkan inom och med den offentliga sektorn. Den snabba digitala utvecklingen innebär att komplexiteten tilltar och det finns därför ett stort behov av att vidta åtgärder för att öka standardiseringen gällande det elektroniska informationsutbytet och samtidigt beakta de säkerhetsmässiga utmaningar som finns.

En mer standardiserad infrastruktur för elektroniskt informationsutbyte kan innebära stordriftsfördelar för den offentliga sektorn och en förenkling för den privata sektorn. Därigenom kan lösningar i högre grad återanvändas och dubbelinvesteringar undvikas. Detta är även en viktig förutsättning för att stärka informationssäkerheten inom den offentliga sektorn och säkerställa ett fullgott skydd för den personliga integriteten. Ett effektivare elektroniskt informationsutbyte är också en av förutsättningarna för att uppnå målet att uppgifter om möjligt bara ska behöva lämnas en gång, vilket även är en av de prioriteringar som Sverige via Tallinndeclarationen om e-förvaltning har uttryckt ska vara vägledande.

Närmare om uppdraget

Med elektroniskt informationsutbyte avses i detta sammanhang ett systematiskt tillgängliggörande av grunddata, samt annat utbyte av strukturerad och ostrukturerad information, exempelvis ärendestatus och meddelanden mellan aktörer. Exempel på sådana aktörer är statliga myndigheter, kommuner, landsting, privatpersoner, organisationer och företag.

Myndigheterna ska genomföra en behovsanalys. Den ska innehålla en kartläggning, analys och prioritering av behoven av ett mer standardiserat, effektivt och sammanhållet förhållningssätt till ett säkert elektroniskt informationsutbyte inom och med den offentliga sektorn. Behovsanalysen ska göras med utgångspunkt i myndigheternas egna verksamheter samt verksamheterna hos de aktörer som dessa främst utbyter elektronisk information med. Resultatet av denna analys bör samordnas med resultatet av den analys avseende behoven av grunddata som ska göras enligt det uppdrag om säker och effektiv tillgång till grunddata som regeringen beslutat om (Fi2018/02149/DF).

Utifrån slutsatserna i behovsanalysen ska myndigheterna genomföra en omvärldsanalys av relevanta internationella och nationella lösningar för ett säkert elektroniskt informationsutbyte. Analysen ska bl.a. omfatta eDelivery (CEF Telecom inom Europeiska Unionen), X-road (Estland) och Soumi.fi-informationsled (Finland). På nationell nivå ska bl.a. Spridnings- och hämtningssystemet (SHS) analyseras. Omvärldsanalysen ska beskriva för- och nackdelar med respektive lösning, kopplat till de prioriterade behoven i behovsanalysen samt hur kompatibel den är med andra befintliga lösningar. I omvärldsanalysen ska särskilt kostnader och ekonomiska effekter, säkerhets-, sekretess- och integritetsaspekter, samt eventuella rättsliga hinder redovisas

för respektive lösning. Även övriga relevanta erfarenheter från andra länder, exempelvis Norge, Danmark, Finland och Estland, ska tas tillvara.

Utifrån omvärldsanalysen ska myndigheterna lämna förslag till tänkbara förvaltningsgemensamma lösningar. Lösningarna ska vara förenliga med gällande rätt, t.ex. regleringen om behandling av personuppgifter, samt om offentlighet och sekretess. För de lösningar som bedöms vara lämpliga ska myndigheterna lämna förslag på åtgärder som möjliggör ett långsiktigt och utökat användande av dessa inom den offentliga sektorn.

Myndigheterna får även analysera och lämna förslag på ytterligare åtgärder för att möta de prioriterade behoven i behovsanalysen.

Vid genomförandet av uppdraget ska myndigheterna särskilt beakta eventuella konsekvenser för det kommunala självstyret. Myndigheterna ska även beakta de krav som ställs för att värna Sveriges säkerhet, behovet av ett systematiskt informationssäkerhetsarbete och skyddet av den personliga integriteten.

I arbetet bör också vägledningar, kartläggningar och analyser avseende informationsförsörjning och grunddata inom bl.a. eSamverkansprogrammet beaktas, t.ex. vägledningen Vägledning för digital samverkan och rapporten En effektiv informationsförsörjning. Detsamma gäller pågående uppdrag om tillgängliggörande av data, såsom uppdraget till Lantmäteriet om att verka för en smartare samhällsbyggnadsprocess (Fi2018/00396/DF).

Myndigheterna ska genomföra uppdraget gemensamt. Vidare ska uppdraget utföras i samarbete med de aktörer som myndigheterna främst utbyter elektronisk information med. Samverkan ska ske med Utredningen om inrättande av en myndighet för digitalisering av den offentliga sektorn (Fi 2017:09), till dess att Myndigheten för digital förvaltning inrättats. Därutöver ska samverkan ske med Datainspektionen, Ekonomistyrningsverket (med avseende på eDelivery), Försvarmakten, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Riksarkivet, Statistiska centralbyrån, Säkerhetspolisen, eSamverkansprogrammet och Sveriges Kommuner och Landsting. Vid utförandet av uppdraget ska hänsyn även tas till arbetet som utförs inom Vision e-hälsa 2025 och uppdraget till ett antal myndigheter om att utveckla rättsväsendets informationsförsörjning (Ju2012/6639/SI).

Efter att Myndigheten för digital förvaltning har inrättats avser regeringen att ge denna myndighet i uppdrag att vara samordnande myndighet för detta uppdrag.

På regeringens vägnar

Ardalan Shekarabi

Andreas Mårtensson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/DOM, KRIM, L1, L4, L6, PO, SSK och Å

Utrikesdepartementet/HI

Försvarsdepartementet/MFI, RS och SUND

Socialdepartementet/ FS och SF

Finansdepartementet/BA TOT, E2, ESA K, S3 och SFÖ

Utbildningsdepartementet/GV och UH

Miljö- och energidepartementet/S

Näringsdepartementet/ D, FF, IFK, SPN, SUBT och SUN

Kulturdepartementet/KL

Arbetsmarknadsdepartementet/A/SAK

Arbetsförmedlingen

Datainspektionen

Domstolsverket

E-hälsomyndigheten

Försäkringskassan

Försvarsmakten

Kammarkollegiet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Riksarkivet

Statistiska centralbyrån

Säkerhetspolisen

Tillväxtverket

Utredningen om inrättande av en myndighet för digitalisering av den offentliga sektorn (Fi 2017:09)

eSamverkansprogrammet

Svenska institutet för standardisering

Sveriges Kommuner och Landsting

Bilaga till regeringsbeslut 2018-05-24 i ärende Fi2018/02150/DF

Mottagare

Bolagsverket
851 81 Sundsvall

Domstolsverket
551 81 Jönköping

E-hälsomyndigheten
Box 913
391 29 Kalmar

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

Lantmäteriet
801 82 Gävle

Skatteverket
171 94 Solna